

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
28 ianuarie st. v.
9 februarie st. n.

Ese în fiecare duminică.
Redacțiunea :
Strada principală 375 a.

Nr. 4.

ANUL XXVI.
1890.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei

Românul în glumele și satirele lui.

Un străin, care n'a umblat prin țările locuite de Români, care n'a nici convenit cândva cu oameni de-ai noștri, dar care ne-a cêtit istoria, dela descălecarea noastră aci, în Dacia traiană, și până în zilele noastre; un străin, care din iubirea cătră știință a scrutat toate isvôrele istoriei noastre, după ce s'ar fi convins de necasurile prin câte am trecut, de lipsele, câte am răbdat, de nedreptățile câte le-am suferit: ne-ar crede un popor plecat, ingenunchiat, slăbit, numai cu formă de om. Și-ar presupune despre noi, că suntem ca un ogor, care, de și fertil cândva, dar exploatat continuu și neîmbunătățit în aceeaș proporție prin ingrășare, azi este steril; ne-ar crede ca pe o mină eshauriată, ca pe o lămâie storsă.

Dar nu este așa! De și mult cercat de sôrte și impregiurări, de și mult bântuit de nefericiri, de și rupt dela trupina sa antică, de și împărțit în mai multe monarchii și în două confesiuni, de și călășărit în toate provinciile ce le ocupă de nemuri străine — el, Românul stă ca stânca neclătit, ca stânca de care se bat valuri și orane și cu cât valurile sânt mai fiorose și mai turbure, cu atât apare stânca mai măiestră! Așa este poporul nostru! Plin de viață și tărie, tiner și vigoros ca un june care-i mare draven. Semn că munca l'a învertoșat, ér necasurile l'au învelit. — Precăt e sprinten la umble, îndemănat la lucru, răbduriu la împlinirea lucrării, așezat la graiu, gânditor până să începă ceva, iubitor de curățenie și de veselie, bucuros la oșpeți: pe atât ureșcă cândălițura, nedibăcia, nerăbdarea, mulțumirea, zgârcenia și rucsul.

Dar ceea ce nu-i convine să spună, spune direct; spiritul lui cel viu a creat multe proverbe și dicători, prin cari indirecte-ți spune ceea ce ai nevoie.

Drept este că Românul și atjocoreșe și satiriseză bucuros pe toți cei ce nu sânt după gustul lui. Nime nu remâne nesatirisat de el, fie acela cine-o fi, numai să i se presinte cum nu-i cuvine, pentru că el crede om după tip și după ațărare numai pe ce-l ca și el într-o tôte.

Celea țise până aci voi să le înșerez cu câteva esemple.

Ei între ei, națiile, țerenii își permit multe glume, cari cărturarilor li se pă necănte le multe ori. Să-și permită inse un cărturar așa ceva între ei, de loc auți dintr'o parte ori din alta: »Or te portă cum țe-e vorba, ori vorbeșce cum țe-e portul!« Mulțimea isbucneșce într'un ris cu lohot, ér cel ce și-o auți — remâne opărit cu apă revee.

Trăim amestecați cu Unguri și Sași. Ungurul certându-se cu Românul, te miri de ce se scapă și țice acestuia »mut.« Dar Românul nu-i remâne dator, cu repediunea fulgerului i-o întôrce: »mut nemut, dar mut de Român; să șcii inse că mutul de Ungur e mai scurp decât 10 muți de Român, că unul singur e mai prost ca toți țice muții de Român!«

Vede că cineva nu șcie cum să apuce un lucru, de loc i-o ațocă »mê, tu vrei să mergi ca sêciuil cu senra în padure, de-a lăturișul!«

E la pădure, érna în frig, nea, flământ, sêtos pue și dă să bâteșce să-și incarce sania de lemne, să plece în casă. Cineva-i în apropiere, dar nu-i țută să griburind de frig de-i clântănesc dinții în gură și ță-i strigă: »nu-mista cu tuspatru labele pe un țicțor; ori ajută, ori te cară.« Dar acesta o țice în țicțor bruncitor, că el nu se rögă bucuros, precum românul se lasă rugat, nici la rugă nici la fugă, nici în lucru nici la veselie.

Tôtă ziua a cosit în zăduful verei, sêra merge țierând cătră casă, cu pași indesați, de par că n'a fost la lucru. În cale întelneșce p'un papă-lapte de abia trăgându-se cătră casă. De loc îl agrăeșce:

— Tu par că ești Ungur!

— Dar de ce?

— Numai Ungurul când merge diminêța la câmp, de-l întrebi: unde mergi? El îți respunde repede și pripit: la côsă; dar sêra, când se întôrce acasă, de-l întrebi: de unde vîi jupâne? Îți respunde domol și necășit: dar nu me mai întrebă, dôră veți că dela côsă!

Dă Românul în cale de un om care și-a pierdut ceva și acum caută; de loc i spune: »du-te acasă și țic cătră tată-to să-ți cumpere alt cap!«

Pădure fără uscături nu se pôte, nici popor numai cu individi unul ca unul; așa și poporul nostru. Dar el nu-i cruță, tot ce nu-i convine spune franc și lămurit — dar tot indirect, adecă cum țice el »bate șeua.« Așa, o față avută dar urită se întemplă de-ș capêta un bărbat de care dôră n'ar fi vrednică; poporul o vede și o și rosteșce în cântec:

Moșia și moinele

Mărită țurgile,

Moșia și sutele

Mărită și slutele!*]

Intră în horă ori în șețetóre o față mândră, dar cam delicată, care cam ocoleșce lucrul, de și e

* Tôte poesile reproduse în acest tractat sânt din colecțiuna netipărită a subscrisului.
I. P. R.

săracă, ori nu chiar atât de bogată cât să se pōtă rădīmă in avuție. Feciorii și fetele nōstre o primesc cu :

Am o mândră ca și-o cruce,
Dar la lucru n'o pot duce :
Diminēța-i roua mare
Și se udă pe piciōre ;
La amiēd e sōre nalt,
Nu pōte lucră de cald ;
Colo cam pe la ojină
O pișc țințarii de mână ;
Sēra când se recoreșce,
Dice că se osteneșce.

Este un fecior mic de statură, fetele-i fac cāntecă :

Am un drăguț cât un ied,
Secerând in holdă-l pierd ;
Nu șciū ce i-aș da să crēscă,
Țipă-l-aș in rit să pască . . .

căci fetele nōstre-s dedate a vedē tot feciori zdraveni, voinici, nu nescari nimurigi.

Pe feciorul meteleu, tântălău, bohândoc, îl batjocoresc fetele tot in cāntecă :

Am un drăguț tare drag,
Il poți pune și jurat
Și ciuhă din sus de sat ;
Hei, sărac drăguțul meu,
Il poți pune și birēu
Și ciuhă din sus de tēu !

Presimțēșce poporul, că cutare, care umblă in calea insuratului, o să o scōtă reu la cale cu ceea pe care și-o alege ; de loc îi cāntă :

Ardă focul pe socrul,
Mult păzi cu-adaosul,
Până-mi mănecă paosul ! . . .

Pe fata ce nu șciē să țēsă, — căci țesutul, torsul, cusutul sūnt ocupațiuni ce se subințeleg șciute de fiecare fată română — o satirisēză prin cāntecul :

Ardă-mi-te focul spată,
Că tōtă-mi faci pânza spartă ;
Și te-ar fi trāsniț rēsboi,
Că-mi faci pânza 'n lătunoi !

Când poporul bagă de samă, că doue tândale au dragoste seriōsă cu semne de a se legă de lume, in-dată le descāntă :

Asta-i fata omului,
Norocul feciorului ;
Norocu-i destul de reu,
Că fecioru-i meteleu,
Hei, și fata-i somnurosă
Și fecioru-i reu de cōsă !

Dēcă careva fecior de bogătoi umblă și vēră, in serbătōri, imbrăcat cu ciōreci, ciobote, pieptar ș. a. ceialaltī i-o strigă și lui, ori că i-o cāntă fetele :

Astă vēră pe săpat
Șapte fete-au degerat,
Dar eu șciū un meșteșug :
Tōtă vēră nu mi-i frig,
Cu cizme și cu cogioc,
Pe vătruță lângă foc.

Un fecior umblă in ruptul capului după o fată, care inse nu-i are grija ; dēcă inse ea vede că deū el nu se nădăeșce, ci tot insiste pe lângă planurile lui de dragoste de silă dor de nevoiă, ea-i face cāntec :

Auți bade — ba nu tu,
Te sărut — dar nu amū,

Te sărut — și nu pe tine,
Când am vreme — am pe cine !

La feciorul fālos, care-ș inchipueșce că după el ori ce fată trebue că aștēptă cu dor și drag, fetele nōstre-i cāntă :

Badea-i voinic și se ține,
Sărăcia-l pune bine ;
Nu te uită bade mândru,
Că la tine nu-mi stă gāndu,
Că chiar gāndu de mi-ar sta,
Măicuța mea nu m'ar da !

Și :

Badea numai cizme are
Și se ține gazdă mare ;
De-ar avē și ciōreci noi,
Nici n'ar vorovī cu noi !

Și :

Badiul meu s'a lăudat,
C'ar fi putred de bogat ;
Cum me ia me bagă 'n curte,
Curtea-i plină de cucute ;
Din curte me bagă 'n tindă,
Tinda-i fără nici o grindă ;
Din tindă me bagă 'n casă,
Casa-i fără nici o mēsă ;
Din casă me suie 'n pod,
Cucuruz nu-i nici un strop ;
Me suii in pod descuță,
Nu me lovii de grăunțe ;
Me suii fără lumină,
Nu me lovii de slănină ! . . .

Pe feciorul nesocotit, care face curte nebuneșce la o hidă, îi cāntă ortacii de loc :

Bade, de drăguța ta,
Ride țēra și lumea,
Că la față-i ca mōrtea
Și la ochi-i ca măța,
Pēru-i sbōră
Ca la ciōră,
Dinții mari
Ca la măgari . . .

Și la al deaceste șciți cum respond fetele ? Ele respond feciorilor in cāntec :

Bădiță, de dragul teu,
Tōte mor brōșcele 'n tēu,
Cu vreme-oi muri și eu !

La una ce-i pe calea măritișului, fără ca ea să șciē bine lucrurile ce se țin de o găzdōiă bună, îi cāntă :

Când eram la mama fată,
Fui măestră și hărbată,
Io 'mpungeam, mama cosea,
Frumōse forme făcea . . .

Ori :

Cātu-i lungul și lumea,
Nu-i drăguță ca și-a mea ;
Se culcă 'n sfintit de sōre
Și se scōlă 'n prānđul mare,
Nici ochii nu și-i deschide,
Dă cu degetele 'n blide,
Nici pe obraz nu se spělă,
Până ce și cōtă 'n olă . . .

Apc' las dēcă nu sbicieușce poporul nostru pe cel cu c . . . ! Etă cum-i cāntă :

Pe dracu-o mai vēđut
Pe roșu pădureț,

Bietul Mayeux. Atât de mic, de schilodit și urit și se opuse mulțimei.

— Ei, cine draci mai persecută și bate pe un rănit, — țise el încrucișându-și mâinile.

Dar vedeți, câte odată și atâta este destul pentru a opri un adevărat curent.

Gonacii în adevăr se opriră pe loc.

— Lăsați în pace omul acesta, țise dl Mayeux, — ce v'a făcut el voue? Ș-apoi voi ați invins! Ce ve mai trebuie?

— Cine este acest omuleț, întrebă o femeie. Aș face rămășag, că și dânsul este royalist.

— Nu, răspunde un copil, el este domnu Mayeux.

Și apropiându-se de dl Mayeux, îi țise, saluându-l:

— Me cunoști? Eu sunt micul Pichon, stăm d'asupra camerei dtale. Te salut, dle Mayeux.

Ei, să fi aușit apoi acele risete ce isbucniră din gura mulțimei care puțin mai înainte strigă după sânge.

— Domnul Mayeux! Acesta este domnul Mayeux? Bună ziua, dle Mayeux! A, apărător curajos al soldaților căduți. Ce mai faci, dle Mayeux?

Er dl Mayeux se gândia cu plăcere la aceea, că stigătele și salutările ironice ale mulțimei sunt semne că-l vor lăsa în pace pe rănit.

Așa s'a și întemplat. Mulțimea se mulțami cu aceea că soldatul a cădut și c'a ris de dl Mayeux.

Dl Mayeux luă la dânsul acasă pe rănit. Chemă doctor. Și peste zece zile elvețianul din garda imperială fu vindecat.

El mulțami cu căldură mântuitorului său.

— Nici odată n'am să te uit, domnule Mayeux.

Plecă apoi și dl Mayeux nici nu l'a vădut mai mult din ziua aceea. Dar acest lucru nu-l întristă. El țicea:

— Nu face nimic. Și nerecunoștința e bună la ceva: ne înveță să facem binele fără interes.

II.

Dl Mayeux funcționase de aproape 20 ani la ministerul de rebel. Nu avea vre-o lefă mare, dar în fine câștigă din cât să trăească. Er cât a pus la o parte de sigur că o să-l ajute la bătrânețe pentru a scăpa de mărtea cu fōme. Prieteni ori amici nu avea.

Avea totuș o verișoră, dșōra Magdalina. O iubiă fōrte mult, dar nici odată nu a îndrăsnit să-i spună că ar luă-o de nevastă.

În fiecare zi vorbiă cu dēnsa și când se despărția de ea, și se întorcea acasă singur, se simția ca nimit. Se închidea în odaie și plāngea amar.

Intr'o zi își țise:

— Magdalina știe că o iubesc, că sunt om cinstit, de ce dar pe lângă totă uriciunea mea nu m'ar iubi și ea pe mine?

Își îmbracă apoi cele mai frumoșe haine și plecă spre locuința iubitei sale.

Ajunse în pragul ușei. Puse mâna pe zăvor. Înima îi svēniă par că Nu o deschise inse. Îl opri un sgomot. Etă ce aude vorbindu-se în lăuntru.

— Dar Dșeule, țicea Magdalina mamei sale, nu știi cât e de urit? Este un adevărat monstru. A, sērmanul Mayeux.

Și Magdalina rīse după aceste cuvinte.

Domnul Mayeux credea că se surpă pământul sub dânsul.

Abiă avū atâta putere, încât să plece.

Ajungēnd la malul Senei, prin voință, ori prin instinct, nu șciu, dar s'a aruncat în apă.

L'a scos inse viu.

Venindu-și în fire, țise celor cari l'a scos din apă:

— Ce fericit aș fi fost. Dar nu face nimic. Ve mulțamesc pentru bună-voință. Pōte aș fi făcut un pēcat.

Peste câteva luni Magdalina deveni nevēsta unui comerciant bogat. La cununie a asistat și dl Mayeux. După sevērșirea celor religioșe el remase încă mult timp în biserică.

— Ei, țise cineva, dle Mayeux, nu vīi cu noi?

— Lasă-l, țise altul, el rămāne să se rōge lui Dșeu.

Așă eră: Domnul Mayeux se rugă și plāngea.

III.

Intr'o diminēță, mergēnd la biurou, vēdū lume multă adunată înainte vitrinei unei librării. Mulțimea rīdea și glumiă asupra unui tablou ce eră pus în vitrină. D'odată aușī pronunțându-se numele seu. Cređū că se înșelă. Se apropiă incetinel și mai mult de mulțime.

Bietul Mayeux.

Ceea ce eră obiectul de ris al mulțimei, eră portretul seu, chipul seu urit, schimonosit și de desubt pus și numele.

Nefericitul se recunoșcū.

Artistul, a cărui atențiune de sigur în ziua asediului când cu apērarea elvețianului a fost atrasă de domnul Mayeux, l'a desinat tocmai așă cum eră: cu pantaloni scurți, cu piciorēle subțiri și mâni lungi cum le avea.

De desubt scrisese următōrele »dl Mayeux, faimosul dn Mayeux, omorīnd morții în ziua memorabilei revoluție din iulie.«

Domnul Mayeux nu putū să-și stăpānescă un strigăt de durere ce-i isbucni din piept.

Mulțimea privi îndērēt. Când vēdū apoi pe dl Mayeux în natură, rīseră cu mai mare hohot.

Mayeux, adunându-și tōte puterile, începū să fugă, urmārit fiind de strigătele ironice ale mulțimei. Ajungēnd acasă, se închise în cameră. Eră nimitic.

IV.

Din acest moment vieța lui eră un chin amar.

Caricatura ce o făcuse artistul făcū senzație. Se respāndi în mii de foi. Domnul Mayeux deveni om faimos: idealul de monstru, reutate și ridicol. Ajunse chiar la »Charivari«, spre marea bucurie a întregi țeri. Făcură apoi versuri asupra lui. În Franția se făc versuri la tōte.

Nu mai îndrāzni să ēsă în stradă. Copiī și ștregarii de stradă se luau după el când îl vedeau. »Domnule Mayeux, dle Mayeux, încă n'a sosit carnavalul«, îi strigau.

În cele din urmă trebui să se sfērșescă la un fel. El se hotāri să pună capēt la tōte: nu va mai eși în stradă.

Și 'n adevēr el își dete demisia din funcțiunea ce ocupă. Nu eșiă din oraș decăt numai nōptea. Și nici atunci nu îndrāzniă să stea mult.

Intr'o sēră întorcēndu-se acasă, aușī pe micul Pichon vorbind cu mamă-sa.

— Mamă, țise Pichon, am găsit pe stradă un căne. Sāracul, este atât de urit și prāpădit. Dar cu tōte astea să-l creșcem. Cum să-l numim ore?

— De ore-ce este atât de urit, să-i țicem Mayeux, țise mama.

Er băiatul bātū din palme cu bucurie și țise:

— Dșeu, bun nume i-am ales.

V.

Mayeux eră deja bătrān de tot. Vieța lui nu mai avea nici un scop. De când nu mai mergea la slujbă, stātea acasă, bolnav. Slābiă din ce în ce.

Cădă apoi cu totul la pat.

»Voi fi fericit cel puțin murind. Acolo nu o să me mai batjocorească nimeni.«

Astfel se mângăia vădend cum i se sfârșesc puterile.

Apoi continuă : »Sus in cer de sigur nu sânt cocoșați. Acolo toți sântem d'opotrivă. Eu am fost cinstit și bun ș-aici pe pământ. De ce dar am suferit atâta ? Ș-apoi să mor singur . . . singur? . . .

Ochii lui se umplură de lacrimi.

In acest moment auzi sgomot la ușa.

— Cine e, întrebă el cu o voce stinsă.

Nici un răspuns.

Auzi numai o miolăitură durerosă.

— A, este micul Mayeux, țise el c'un zîmbet dureros.

Voi să se ridice din pat să deschidă ușa. Dar cădă înderēt fără puteri. Oftă apoi dureros și lung și muri.

Vedeți, domnul Mayeux a fost totdeauna un bărbat blând și bun, și totuș numele lui a ramas ca numire a reuțății și a ridicolului.

Astfel se formeză adeseori legendele.

Rochia decoltată.

Se vorbește și se scrie mult pro și contra rochiilor decoltate. Și trebuie să constatăm din capul locului, că tabăra opozițională se compune, mai cu samă din femei. O parte din ele are drept steg in această luptă — candorea femeiească, cealaltă emancipațiunea. Partidul prim susține că decoltagiul este in conflict cu pudorea femeiească; partidul al doile ține la credeul, că o femeie emancipată nici odată n'ar îmbracă o rochie decoltată, căci aceasta o degradază in judecata bărbaților.

Credința această se profesază de apostolii emancipațiunii, dicend că rochia decoltată e un atestat de săracie al secului. Femeiesc, căci ea probază că femeile au trebuință să demonstreze frumusețea corpului femeiesc, ér conclucrarea spiritului le este de prisos.

Nu trebuie inse să uităm, că femeile in etatea aceea luptă pentru emancipare, când nu mai pot să domnescă asupra slăbiciunii bărbaților și de aceea vreu să-și împartă cu ei puterile.

Care va să dică, cele ce iau cuvântul in numele emancipării femeiesci, nu se pot numi tocmai neinteresate.

Cele ce vorbesc in numele candorei femeiesci, sânt niște combatente mai primejdioase, căci ele luptă pentru idei cari fac mai mare impresiune asupra mulțimii.

Dar ce este candorea femeiească? Impăcarea sensualității cu convenția; inse tocmai de aceea, ca toate convențiile, cu timpul dispare séu se schimbă. In toate timpurile și totdeauna, candorea tot pentru alte cause a făcut pe femei să roșescă. In evul mediu soțiile omenilor de frunte se scaldau góle in presința servitorilor, dar își inclinau ochii decumva cavalerii se uitau la ele. Iulia Gonzaga a omorît pe mântuitorul ei, pentru că acela pe când o scăpă — i vădă sinul ce sbatea. Ore puté-s'ar astăzi numi candore femeiească — această pudore ucigătoare?!

Se dice, că nimica nu probază mai lămurit conflictul intre rochia decoltată și între candorea femeiească, decât aceea, că n prima rochie decoltată fiecare fată se cam rușinează. A doua nu mai inroșește obrații. Prima inroșire este protestul castității femeiesci contra pretențiunii lumei. E bine, decă a doua decoltare n'a mai produs inroșire, e semnul că protestul prim n'a fost pré serios, căci éta s'a și împăcat cu situațiunea.

Primul bal, in viața fiecărei femei, este un suvenir la care se gândește cu plăcere. Tot ce e prim, este inițialul frumos al cărții-vieții; cele din urmă spun, că aici nu mai ai să citești nimica. Ador cele dintei și me nfiior de cele din urmă. Iert versul prim, cel din urmă — numai pentru că e ultimul. Prima

sărutare e nsoțită de beție; cea din urmă — de crime. Prima declarație e totă poezie, cea din urmă — abdicare. Prima rađa de sóre e vieță, cea de pe urmă — mórte. Prima e totă speranță, cea din urmă numai suvenire.

Primul bal e ciocnirea copilei cu lumea mare. Când intrăm in sala mare și strălucită, realitatea intipuită dărimă figurile fantastice ale copilăriei visătoare. Confusiunea, amețela, frica ce cuprinde fecióra care intră, — nu este protestul puterii numită candore femeiească, ci o simplă slăbiciune fizică, produsă de întărirea nervilor.

De ce ar și protestă? Femeile din »La terre« a lui Zola nu pórta rochii decoltate și totuș se tăvălesc in noroiu. Alte femei, de exemplu împărătesa Victoria de sute de ori s'a presintat decoltată, și totuș e modelul femeilor virtuóse. Prusia își imbracă fetele până deasupra urechilor, in școlile lor se propun virtuțile și totuș Prusia e patria fariseilor. Franca — ori ce să se dică despre ea — e femeie bună, dar se bucură de frumusețea corpului seu; despre nemțoice se scriu romane plictisitoare, căci ele ascund darurile naturei. Pruderia germană pune perdea asupra nimicului și pretinde să se acopere și ceea ce in adevér e frumos și n'are motiv să se ascundă.

Pruderia totdeauna a produs immoralitate secretă. Brutalitatea simțurilor își resbună asupra sentimentelor.

Corpul omenesc nu este păcat și rochia decoltată nu-i immoralitate. Opera cea mai frumoasă a naturei e tocmai corpul omenesc și cine o arată in totă pompa sa, servește cultul frumosului. Cinstirea frumosului e religione, mai sfântă decât toate celelalte. Adorarea lui Dumneșeu, glorificarea măriții sale, tot ce e nalt și sublim se cuprinde in religione »frumosului.«

Sensualitatea sănătoasă innaltă pe om până la artă; pruderia îl dobóră până la prostie.

Nu poți să despartii pe om de această sensualitate sănătoasă. Și e bine așa. Remănă sensualitatea intre marginile sănătății, căci in cazul contrar nu e potrivită pentru sala de bal, ci pentru spital.

Acăsta sensualitate sănătoasă totdeauna va simți unde e hotarul la care se termină decoltagiul și in cepe golitatea.

Până când n'a atins hotarul acesta, să-i dăm pace; decă l'a trecut, să nu mai vorbim de el!

Marta.

A deveni amicul unei femei pe care ai iubit-o, este un mijloc onest de a o uită; amorul, care e inlocuit cu amicitia, nu mai e amor.

Mademoiselles de Lespinasse.

Amorul póte face să se uite amicitia. inse nu póte să console de pierderea ei.

Massias.

Amorul este cea mai nobilă pasiune a inimei; căci ea, ca să găsescă tericirea, are trebuință să-l inspire in acelaș timp pe când îl simte.

Stendhal.

Reuniunea femeilor române din Zernești

— Iubileul de 10 ani. —

Reuniunea femeilor române din Zernești și giur la 21 ianuarie (2 februarie) a ținut adunarea sa generală. Această adunare avu o coloare mai serbătorască decât de altădată, căci acumă totodată își serbă iubileul de 10 ani al existenței sale.

Și de asta-dată presidiă zelôsa dnă presidentă Maria Găroiu, care fu invitată prin o deputațiune.

Incheiându-se ordinea ședinței, și anume adoptându-se concluziunile raportului general și dându-se absolutor cassierei, începă serbarea iubileului de 10 ani.

Intău corul școlar a cântat: »Audiți acolo!« — apoi elevul Iancu Găroiu a declamat poezia: »Mărirea strămoșilor« de G. Sion, atunci luă cuvântul dna presidentă și făcu istoricul acestei Reuniuni, a cărei presidentă a fost și este tot dsa.

*

Din frumôsa-i cuvântare vom scôte următoarele părți: Reuniunea s'a înființat la 1879, fiind de față atunci 18 dōmne, ér ședința de constituire s'a ținut la 20 ianuarie 1880. Primele membre au fost dōmnele Ecaterina Bude, Maria Gogonea, Ana Șenchea, Rosalia Ioanovici, Maria Raț, Maria Vlad, Ecaterina Lațcu, Ana Grozea, Anastasia Hagi Petcu, Iudita Coles, Elisa Comșa, Maria Stanciu Găroiu, Maria Bulmez, Nedelia Mețian, Maria Gârnița, Bucura S. Găroui, Maria N. Găroiu și Iulia Molnar. Zelul din început, la 1883 a scăduț; aceeaș recelă s'a observat și la 1886. Intr'aceste fondul a tot crescut și la finele anului 1889 s'a urcat la 1800 fl.

Dōmnele, cari in decursul acestor 10 ani, ca membre, au contribuit la fondarea și consolidarea acestei Reuniuni sânt: Din Zernești: Maria N. Găroiu, Ecaterina Bude, Maria Gogonea, Maria A. Badiu, Maria N. Dan, Iudita Tipeiu, Ecaterina Vulsan, Maria Gârniță, Necsia Nan, Nedelea Mețian, Stana Sona, Ana Șenchia, Elena Taflan, Maria St. Găroiu, Elisa Comșa, Maria Taflan măr. Zapp, Rosalia Ioanovici, Ana Coles, Stanca Sperchez, Nedelea I. Găroiu, Bucura St. Găroiu, Bucura I. Sona, Stanca Derdeicea, Sara Gimbășan, Stanca Sperchez, Maria Giurgiu, Maria Bulmez, Maria Minea, Elena Mețian, Aurelia Chiorniță, Aneta Giuvelca, Elisabeta Dobrean, Iulia Molnar, Anastasia Petru, Paraschiva Baiu, Bucura Mețian, Emilia Baiu, Raveica Comșa, Elena Comșa, Maria Pană, Efrosina Mețian, Paraschiva Isac, Elena Isac, Maria Băncilă, Sora Dan, Maria Nastasi, Ana M. Copony.

Din Tohanul vechiu: Ana Grozea, Francisca Banciu, Elisa Ioson, Maria Vlad, Maria Bobinca, Catinca Roznyai, Elena Pop, Carolina Pop, Maria Mucea, Ana Bobinca, Maria Aldica, Lucreția Tomas, Maria Pandora.

Din Tohanul nou: Ana Moșoi, Ana Ripea, Cassandra Letcă.

Din Rășnov: Elena Proca, Susana Stanciu, Aurelia Hamsea.

Din Christian: Eugenia Muntean.

Din Poiana Mărului: Stanca Pleșia, Maria Mănecută, Stana Pușcariu, Maria Banu, Ana Necula, Elena Cofei, Dobra Micu.

Din Bran: Maria Raț, Varvara Mănoi, Maria Voiculescu, Susana Pușcariu, Stana Enescu, Maria Mănoi, Catarina Lascu, Elisabeta Stoian, Susana Turcea.

Astădi Reuniunea inse numeră numai următoarele membre: și adecă membre

a) fundătoare: 1. Efrosina Mețian, 2. Maria N. Găroiu.

b) Membre ordinare: 1. Maria Băncilă, 2. Rosa-

lia Ianovici, 3. Sara Dan, 4. Maria Nastase, 5. Elisa Comșa, 6. Ecater. Bude, 7. Iudita Coles, 8. Aurelia Hamsea, 9. Maria Pană, 10. Paraschiva Isac, 11. Maria Gogonea, 12. Ana Șenchea, 13. Maria St. Găroiu, 14. Elena Mețian, 15. Maria Badiu, 16. Bucura Sona, 17. Maria Vlad, 18. Elena Pop, 19. Ana Ungur, 20. Maria Bobincă, 21. Maria Bulmez, 22. Maria Gârniță, 23. Ana Grozea.

c) Binefăcătoare: Ana M. Copony.

Biroul l'a format dela început și până astădi prin increderea unanimă a Reuniunii: Dōmna Rosalia Ianovici ca vice-președintă, Ecaterina Bude ca cassieră, dl Ioan Străvoi ca notar, ér ca președintă Maria N. Găroiu.

In decursul acestor 10 ani s'au dat ajutōre din partea R. in sumă de 240 fl. v. a. și s'a distribuit îmbrăcăminte la 244 copile, partea cea mare din Zernești, apoi din Tohanul vechiu, Bran, Tohanul nou și Poiana Mărului.

*

După cuvântarea presidentei, elevul Ion Căldarea declamă poezia: »Sentinela Română« de V. Alecsandri.

Notarul Reuniunii părintele diacon Ioan Strevoiu ceti lucrarea sa intitulată »Despre influința femeii asupra educațiunii.«

Apoi cassiera dna Ecaterina Bude respunse dōmnei presidente in termini fōrte călduroși, dând espreșiune bucuriei generale produse prin discursul-istoric, mulțămindu-i pentru conducerea in 10 ani a Reuniunii și rugându-o să-i dea spriginul și 'n viitor și oferindu-i in numele Reuniunii un suvenir.

După care, membrele autorizate de Reuniune, dnele Maria Gogonea și Paraschiva Isac surprinseră de dna presidentă cu doue vase pentru flori fōrte frumôse, cu inscripțiunea: »Reuniunea femeilor române din Zernești, presidentei sale, dōmnei Maria Găroiu, drept recunoșcință, cu ocașiunea iubileului de 10 ani al Reuniunii, ianuarie 1890.«

Dna presidentă mulțami adânc mișcată acēsta distincțiune. Apoi corul elevilor cântă: »Dumneșeul nostru« de Lăpădat.

In sfârșit biuroul reuniunii se constitui astfel: presidentă Maria Găroiu, vicepresidentă Elena Mețian, cassieră Ecaterina Bude, notar Ioan Strevoiu, membre in comitet: Elena Pop, Maria Gogonea, Maria Badiu și Maria Pana.

U.

Curtenia nereușită.

— Veți ilustrațiunea din nr. acesta. —

Cine-i curteneț in tinerețe, remâne acelaș in totă vieța. Se vede, că a fost cavaler! — se dice unui bētrân, când severșeșce vr'un act de galanterie.

Dar câte odată bētrânul galant devine și comic, anume atunci când din curtenia lui sclișeșce și vr'o schinteie de amor.

Bētrânul inamorat este comic.

Adeseori intēlnim in vieța asemene bētrâni. Și ilustrațiunea din numerul acesta âncă ne infățișeză unul.

Cărciumarul din sat are doue fete frumôșele. Farmecul lor făch pe bētrânul nostru beutor de vin și începă să umble la cărcimă. Dar el nu făcea multă pagubă 'n vin, ei mai mult își petrecea cu cele doue fete.

Odată cosēnd ele, el se oferî a le trage firul in ac. Luă acul și firul in mână. Se 'ncercă a trage firul in ac. Dar însădar. Ochii îl făcură de rușine. Cele doue fete rîdeau de truda lui.

Literatură și arte.

„**Versuri.**“ Sub acest titlu a publicat dșora Lucreția Suciuciu o culegere din inspirațiunile sale poetice. Ațoarea, atăt de bine cunoscută din colónele foi nóstre, care a introdus-o in literatură și in care ș-a publicat cele mai multe lucrări, cântă sentimentele inimiei, după cum ênsași ne-o spune in versul prim :

Sânt lacrimile inimii,
Sânt versurile tóte . . .

Versurile sale tratéză dară un cerc de idei intime, care pururea frământă sufletele tinere. Ca fel de gândire și formă, ele sânt isvorite sub impresiunea lui Eminescu, a cărui figură se reflectéză asupra întregii activități poetice a generațiunii mai noue. Culegerea dșorei Lucreția Suciuciu cuprinde 53 bucăți lirice, pe 67 pagine. Prețul 50 cr. Se află de vânzare la autórea in Ocúriș (Ókrös) per Oradea-mare.

Cartea dlui dr. Lauran, canonic gr. c. in Oradea-mare, pe care o anunțărăm in luna lui decembre, a apărut. Acésta nouă lucrare (Mivé lett a katholicus Magyarország = Unde a ajuns Ungaria catolică) încă probéză erudițiunea adâncă a autorului. Tocmai de aceea ne pare reu, că dsa nu-și află teren de activitate mai apropiat de noi români. Este séu nu este atacat catolicismul in Ungaria, nu vrem să discutăm; decă inse in adevér este, fie pe pace dl Lauran, căci catolicismul are destui ómeni învățați și puternici cari să-l apere; ér dsa întrebunțeze-și talentul și știința pentru apărarea românilor gr. c., pentru revindicarea și susținerea drepturilor străbune ale acestora.

Poesii populare române in franțozeșce. Am anunțat de curénd și noi, că dl Emile Picot a publicat la Paris o broșură de poesii populare române traduse 'n limba francesă. Aceste poesii, după cum arată și titlul, (Chants populaires des Roumains de Serbie) sânt culese din gura poporului român care locueșce in Serbia. S'a scris mai de multe ori și 'n colónele foi nóstre, că in Serbia se află mulți români; o spune acésta și dl Picot in prefața cărții sale. Poporațiunea română din Serbia locueșce mai cu sémă intre Morava și Timoc, in districtele Cuprija, Pozarevaci, Cerna Rea și Crajina. După Lejean numerul românilor din Serbia se urcă la 104,343; ér după Kauritz la 123,000. Tot ce este de regretat, e că cântecele traduse de dl Picot nu sânt culese de români pricepetori, ci de dnii Dimitrievici și Stoiadinovici, precum și de o institutrice sêrbă. Traducerea e făcută cu multă hăgare de sémă in ceea ce priveșce folkrolul.

Manusorise inedite de Eminescu. Fratele lui Eminescu, dl căpitan Matei Eminovici, posedă mai multe manusorise inedite, atăt in prosă cât și in versuri de ale regretatului poet. Dl Eminovici le va da treptat publicității in diferitele reviste literare. »Generația viitoare», revistă lunară din București, conține in ultimul-i numer o variantă a poesiei lui Eminescu »Fêt frumos din Tei.« Acéstă poesie — după o notă a redacției — a fost făurită de poet acum 15 ani și cum se află, nu s'a mai reprodus de atunci. In volumul seu de poesii, totuș se găseșce o variantă fórtă corectă ca formă și mai inferióră ca colorit.

O greșelă corectată. In descântecele culese de mine și anume in cel de diochi s'a strecurat o greșelă de penă, care a dat motiv dlui dr. Crănicean la unele reflecțiuni anume asupra cuvântului »nervi.« In numitul descântec din culegerile mele nu obvine cuvântul »nervi«, ci in loc de »nervii obrazului« cum este acolo, are a se ceti »din merele obrazului.« Deci are tótă dreptatea dl dr. Crănicean când țice, că

poporul nostru nu are acest termen peste care nici eu nu am dat, ci numai numirea generală de »veni.« Rog deci ca acésta greșelă, care de și mică la aparență, totuș mare in realitate, să se îndrepteze, ca așa bogățiile poporului să fie cât se póte de fidele și esacte, și să nu sufere nimic din autenticitatea lor. *Aurel Iana.*

Teatru și musică.

Știri teatrale și musicale. *Dna Aristița Romanescu și dl Grigorie Manolescu* vor merge in 1 aprilie la Craiova, unde vor da o serie de reprezentații. — *Dra Cobălcescu* a obținut succes mare intr'un concert la Nizza, esecutând impreună cu dl Merindol, pe doue piane, frumoșele și grelele variațiuni de Saint-Saens asupra unei teme de Beethoven. — *Seratele literare și musicale* vor incepe in curénd la palatul regal din București, de óráce regina e cu totul restabilă. — *Tenorul Gabrielescu* a obținut mare succes la Triest in opera »Il Re di Lahore« de Massenet.

Teatrul Național din București. In sfêrșit se va reprezintă și o piesă originală. Acésta e »Năpastea« dramă in doue acte de dl I. L. Caragiali. Prima reprezentație s'a anunțat pe joi la 25 ianuarie (6 februarie n.) Despre succes vom raportă 'n numerul viitor.

Concurs pentru piesă. Conform conclusiunilor prescriptului-verbal incheiat de comitetul teatral din București in ședința sa din 21 novembre 1889, prin care premiul de 1,200 lei nu se acordă nici uneia din lucrările dramatice presintate la concursul din anul espirat, pentru motivele arătate (?) in menționatul prescript-verbal: Direcțiunea generală a teatrelor aduce la cunoșcința dlor autori dramaticei, că a decis a se face un nou concurs pentru anul 1890, cu un premiu de 1,500 lei, cu condițiunile următore: 1. Comitetul teatral lasă dlor concurenți cea mai deplină libertate in alegerea subiectelor pentru lucrările ce vor binevoi a presintă la concurs. Ele pot fi luate din legendele séu din istoria nóstră națională, ele pot fi alese dintre subiectele de moravuri și epoca când se petrece acțiunea pieselor presintate póte fi in timpii trecuți séu in epoca de față. 2. Ca lucrare dramatică, operile pot fi: drame, tragedii, comedii séu feerii și pot fi scrise in prosă séu in versuri, ele inse trebuie să trateze un subiect național și să aibă o întindere indestulitóre spre a formă la reprezentațiune un spectacol întreg, adecă să aibă cel puțin de la 3—4 acte. Comitetul teatral acordă dlor concurenți pentru terminarea lucrărilor dlor un termen de 8 luni, adică dela 15 ianuarie 1890 până la 15 septembrie 1890 Manuscriptele vor fi adresate la direcțiunea generală a teatrelor nesubscrise, dar cu *Moto*, spre a fi recunoscute, până la 15 septembrie 1890. Juriul constituit sub președința directorului general al teatrelor, spre a esamină lucrările trimise la concurs, le va judecă dela 15—30 septembrie și piesa premiată va fi pusă in repetițiune chiar in stagiunea 1890—91. Autorul piesei premiate va beneficia pe lângă suma de lei 1,500 și de suma de $\frac{10}{100}$ din veniturile brute ale fiecărei reprezentațiuni a operei sale. Piese originale cari se află astăzi primite de direcțiunea teatrelor și ai căror autori sânt cunoscuți, nu vor puté luă parte la concurs.

Opera italiană din București. Vorbind de propunerea depusă in Camera României, de a se acordă o subvențiune unui impresariu, pentru a formă o trupă de Operă Italiană, »Lupta« emite următorea părere conformă ideii profesate și de noi in unul din numerele trecute: Impresariul să fie inlăturat cu desevêrsire, pe câtă vreme avem o direcțiune a teatre-

lor oficială care poate conduce opera cu ajutorul ome-
nilor competenți ce avem. Er planul de organizație să
fie acesta: Să se acorde o subvenție pentru for-
marea unei Opere române. Direcțiunea teatrelor să
însărcineze pe dl Stefanescu de pildă, care e un om
muncitor și conșcincios, cu organizarea trupei; să se
compue coruri permanente de bărbați și femei, coruri
complete și în condițiuni ireproșabile, pentru a nu
mai fi espuși să audim cete sëlbatice și neorganizate,
precum sânt corurile pe cari sântem osândiți de a le
ascultă la Opera impresariilor. Orchestra să se reor-
ganizeze și să se prezinte într'un mod demn și ar-
tistic. Artiștii cântăreți români să fie adunați la un
loc, ne mai lăsând ca talente mari și artiști de va-
lôre însemnată, precum Teodorini, Leria, Gabrielescu
etc. etc. să cânte prin străinătate, pe când noi tre-
buie să ascultăm tot felul de cântăreți de adunătură.
Pentru vocile pentru cari lipsesc românii să se an-
gajeze artiști străini, dar artiști serioși și de valoare,
astfel cași tinerii noștri să potă învăța ceva dela dênșii.

O serată literară interesantă s'a anunțat pe vine-
ria trecută la București, în beneficiul tinerului artist
Mihail N. Belador; s'a compus din următoarele bucăți
literare: »Horatii«, dialog din P. Corneille; »Paulina
Harpista«, de Duiliu Zamfirescu; »Samorache«, de Gr.
Alesandrescu; »Vieta«, de Grannet Dancourt; »Fe-
meia înderetică«, de N. G. Turcanovici; »Glossa și
Doina«, de M. Eminescu; »Binecuvântarea«, de Fr.
Coppée tradusă de Al. Hodoș; »Iléna mirésa pandu-
rului«, de D. Bolintineanu; »Dormi în pace«, de Al.
Vlahuță; »Soldatul lui Tepeș«, de D. Bolintineanu;
»Medea«, fragment tradus din Corneille de dl Al. Ma-
cedonschi; »Otrăvitoare«, de V. Alecsandri; »Levante
și Calevrița« de Duiliu Zamfirescu și »Satira a III a«,
de M. Eminescu.

Concert în Grebenaț. Corul vocal de plugari
din Rușova-vechie a dat în comuna Grebenaț, sub
conducerea părintelui Vichentie Bulea, înființatorul
corului, la 6/18 ianuarie un concert, după »Lumină-
torii«, cu următorul program: »Moto«, cor bărbă-
tesc. »Simtômele de amortire«, cor bărb. de Flech-
tenmacher. »Mărirea strămoșilor«, de G. Sion, decla-
mată de Ana Voin. »Cântecul bachanal«, cor bărbă-
tesc de Vorobchievici. »Moșul Martin«, poezie de I.
Grozescu, declamată de un corist. »Corôna Moldovei«,
cor bărbătesc. »Un dialog«, între Petru și Ion, doi
membri ai corului și dirijat de G. Țiunea. »Hora
Severinului«, cor bărbătesc de C. Porumbescu »Cisla«
operetă comică de C. Porumbescu, jucată de coriști.
În fine a urmat »Călușerul«, »Bătuta« și »Hora că-
lușerului«, pecum și alte jocuri naționale până în
fiori. Mai de însemnatate a fost declamațiunea »Mări-
rea strămoșilor«, de eleva Anna Voin, pruncă abiă
de 10 ani. care prin ținuta și vocea ei suprinďetóre
a însuflețit pe toți și a dobândit aplause îndelungate.
Tinerul cor înființat abiă de un an asemenea fu lăudat și
aplaudat din tôte părțile.

Concert la Iași. Din Iași primim șcirea, că vi-
neri 19/31 jan. s'a dat în sala Pastia al 8-lea concert
poporal, de dl Th. Burada, cu concursul dșórelor
Culiano, Holban, Burada și a elevilor clasei de decla-
mațiuni. Serata a avut reușita complectă.

Ce e nou ?

Hymen. Dl Aurel Besan, ales preot gr. or. în
comuna Dergișóra, comitatul Bihării, la 1/13 februa-
rie se va cunună cu dșóra Hermina Tărău, fiica preo-
tului Teodor Tărău din Sécădat de lângă Oradea-
mare. — Dl N. Droc Bărcian, profesor și director
la gimnasiul din Giurgiu, s'a logodit cu dșóra Atina

Muntean. — Dl Grigoriu Briciu, învățator și dșóra
Maria Mureșan, se vor cunună la 10 februarie în
Feldru în Ardeal.

Șciri personale. Dl Vasile Alecsandri, după afir-
mațiunea diarelor parisiane, se află mai bine din bóla
de care a fost cuprins zilele trecute. — Dl Ioan Sla-
vici petrece de câteva zile la București. — Baronul
Eudociu Hurmuzachi, fost căpitan districtual în Su-
céva, a fost ales deputat la senatul imperial din
Viena, al orașelor Sucéva—Rădăuți—Siret. — Dl Paul
Smeu, căpitan de cl. I la regimentul de infanterie nr.
51, a fost pensionat.

× **Congresul etnografic**, precum scriserăm și noi,
în anul acesta se va ținé la București. Acolo s'a și
compus un comitet din dnii: V. A. Urechia preșe-
dinte, D. C. Butculescu vice-președinte, secretari:
C. Olănescu, Ionescu-Gion, N. Codrescu și I. Lecca,
cari să facă preparativele pentru compunerea unui co-
mitet definitiv. Din inițiativa camerei se va depune
pe biroul ei un proiect de lege, prin care se va cere
guvernului a acordă o sumă, cu care să vie înaju-
torul congresului internațional de etnografie ce se va
ținé în octobrie. De asemenea Maj. Sa va da suma
de 50,000 fr. spre acest scop. Cu ocaziunea acestui
congres sute de străini s'au însinuat, că vor cercetă
capitala României.

Conferințe literare. Dl C. I. Lupu, profesor de
filosofie la liceul din Focșani, va ținé în curénd o
conferință literară la Ateneul de acolo »Despre rolul
poesiei didactice (fabulei, ironiei și satirei) în mișca-
rea socială.« — Dl V. C. Muntean a ținut duminéca
trecută în societatea »Progresul silvic« din București o
conferință despre »Silvicultura la expoziția din Paris.«

× **Un nou proces de presă al »Tribunei.«** Aflăm
din »Românul«, că dl S. Albini, redactor respundé-
tor al »Tribunei«, a fost chemat în săptămâna tre-
cută înaintea judeului de instrucție din Sibiiu, în cauza
unui nou proces de presă. Acesta ar fi al șeptelea.

Casina română din Oravița nu va încetă. A-
flăm că fruntașii români de acolo stărúese ca acest
centru românesc să renvie cu puterinoare. Spre acest
scop s'a convocat pe 9 februarie n. adunarea gene-
rală a membrilor, cu care ocaziune de sigur se va
pune un temei mai trainic existenței sale, ceea ce și
noi dorim.

Necrológe. Simeon Lungu jr., proprietar în Voi-
teg, comitatul Timișorii, a murit acó'o, la 28 ianu-
arie, în etate de 29 ani. — Avesandru Macasoiu, pri-
mar și curator bisericesc gr. c. din Bucium lângă
Abrud, a repausat acolo la 25 ianuarie, în etate de
60 ani. — Ioan Brad, c. și reg. capitan în pensúne,
a încetat din viață la Sibiiu în 4 febr., în etate de
72 ani. — Aurel Tămaș, teolog absolvent gr. or., a
murit în Alba Iulia, la 4 febr., în etate de 25 ani.

Carneval.

Cronica balurilor române. La 9 febr. n. (28
ianuarie v.) serata cu dans a societății academice
»Bucovina« dela universitatea din Cernăuți; la 11
februarie balul filantropic din Blaș; la 11 februa-
rie n. (30 ianuarie v.) balul casinei din Dobra;
la 1/13 februarie balul reuniunii femeilor române din
Oravița; la 1/13 februarie balul măestrilor cogiocari
din Lugoș; la 1/13 febr. balul mascat al Reuniunii
femeilor române din Brașov și Săcele, pentru ajuto-
rarea veduvelor sărace, la Brașov; la 3/15 febr. bal-
ul casinei române din Beinș; la 3/15 febr. balul
dat în Orăștie de societatea de lectură a inteligenței
române din Orăștie și giur; la 5/17 febr. balul româ-
nesc din Viena.

Balul românesc din Arad, la 1 februarie n., a reușit bine. Dintre notabilități au luat parte: episcopul Ioan Meșian, comitele suprem Făbián, vicecomitele Szathmáry, generalul Cronnenbold, colonelul Kertschek. Cadrilul prim a fost jucat de 60 de părechi. În puză membrii societății »Progresul« au jucat »Călușerul« și »Bătuta.« Etă și lista damelor: dăminele: Major din Lugos, Maria Zigre din Oradea-mare, Lazar din Vinga, Terenția P. Dessean din Otlaca, Mariora Popovici n. Cornea din Ciaba, Hortensia Suci u n. Paguba, Letiția Oncu, Alesandrina Suci u, Petco din Arad, Emilia Popescu din Nadab, Mișci, Teucean din Pečica, Dogariu, Telescu din Arad, Schelegian din Timișóra; dășorele Sidonia Major din Lugos, Gizela și Lucreția Zigre din Oradea-mare, surorile Dessean din Otlaca, Popescu din Nadab, br. Helena Pop, Victoria Hodoș din Sibiiu, Șerban din Nădlac, Eugenia Cornea din Repsig, Maria Roman din Sibiiu, surorile Dogariu din Arad, Livia Budai din Zărând, surorile Petco din Arad, Poruț, Teucean din Pečica, Schelegian din Timișóra, Elena Moldovan, Hermina Herbay, surorile Adamovici.

Balul român din Viena se va ține sub inaltul protectorat al arhiducelui Rainer și sub patronatul distins al dăminele: Hajda Coanda née Danet, Baronessa Alesandrina Erb-Rudtorffer, Contessa Anastasia Kielmannsegg, Baronessa Elena Leitenberger-Schlosser, Clairisse de Lindheim-Vivenot, Annetta Pessiakov née Suliotis, Constanța Romalo-Cantacuzino, Maria de Szerb-Geist, Maria Văcărescu, Baronessa Catinca Wassilko-Selecki. Precum anunțarăm în nr. trecut, balul se va ține în 5/17 februarie în Cursalon din Stadtpark. Dându-se balul în favorul membrilor lipsiți de mijloce ai Societății academice »România Jună«, centrul tinerilor români din Viena, comitetul rógă publicul să contribuască spre scopul acesta. Liste de contribuiri sunt depuse și în redacțiunea noastră. Președintele de onore al comitetului e Esc. Sa Alesandru baron Wasilko Serecki, consilier intim al Maj. Sale; președintele comitetului arangiător e dl dr. St. N. Ciurcu. Tocmai primim și următorul avis: Comitetul balului român din Viena, care se va arangia în 17 februarie st. n. dorind a face cât de îndemână petrecerea onorațiilor oșpeți din străinătate, cari vor binevoi să onoreze balul, a ales un comitet restrins, care va avé de a se interesá anume de această primire. La cas de trebuință rugăm a se adresá către: Dr. Sterie N. Ciurcu IX. Pelicangasse 10. Pentru balul român în Viena au încurs următoarele dedicațiuni: 1, »Hora Mariei« de Const. cav. de Buchenthal; 2, »Valurile Prutului« de Const. cav. de Buchenthal; 3, »Înima Română« vals de I. Ivanovici; 4, »Să fim veseli« de drd I. de Papanicol; 5, »Polca« de dirigenul muzicii Ed. Strauss. Ordinele de dans, care le furniséză firma A. Klein, represintă capul lui Traian foarte frumos executat și vor face mare surprindere. Interesul general, ce se manifestéză atât aici cât și în străinătate, ne îndreptățește a crede, că reușita balului va fi splendidă.

Bal mascat la Brașov. Reuniunea femeilor române din Brașov și Săcele, pentru ajutorarea văduvelor sărace, va arangia acolo joi în 1/13 februarie un bal mascat, în favorul fondului Reuniunii. Damele sunt rugate a apăre cât mai multe mascate séu costumate național.

Balul filantropic din Blaș. Indatinatul bal filantropic, în folosul fondului pentru ajutorarea studenților săraci în cas de bolă, se va ține la Blaș marți în 11 februarie n. în sala »Otelului Național.« Comitetul arangiător s'a compus astfel: president Aron

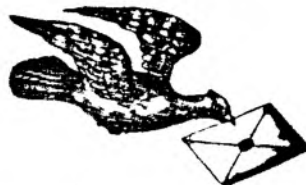
Deac, cassar Nicolae Popescu, membri: Petru Solomon, Iacob Mureșan, Ioan Stoica.

Bal românesc în Orăștie. Societatea de lectură a inteligenței române din Orăștie și giur va arangia sâmbătă la 15 februarie n. un bal românesc în sala otelului »Contele Stefan Széchenyi«, în favorul fondului seu.

Bal în Dobra. Casina din Dobra în comitatul Hunedórei va da un bal la 11 februarie n. în otelul la »Husar.« Venitul curat e destinat în favorul casei.

Măestrii cogiocari din Lugos vor da la 1/13 februarie n. o petrecere de joc în sala otelului »Concordia.« Ofertele sunt a se trimite dlui George Popovici măestru cogiocar în Lugos. În ordinea jocurilor vedem: Lugosana, De doi și pe picior, Ardeleana și alte jocuri sociale.

Poșta redacțiunei.

Bistrița. Surprinderea plăcută ne-a produs multă bucurie, ceea ce credem că vor simți și cetitorii noștri. Nr. cerut s'a trimis.

Teiuș. Scrieți-ne care numere ve lipsesc și le vom trimite îndată, decumva le mai avem.

Picături de Maria-Zell pentru stomac,

forte fotositoare în tóte bólele de stomac.

Schutzmarke.

Viudecă: lipsa de apetit, slăbiciunea stomacului, respirațiunea mirositoare, paliditatea, răgănille, colica, catarul de stomac, acréla 'n gât, gălbănarea, gréța, vérsarea, durerile de cap (dēcá provin din stomac), sgărciurile de stomac, incuetura, ingreunarea stomacului, hemoroidele etc. Prețul unei sticle, cu Marca de invențiune, instrucțiune pentru întrebuintare **40 cr.**; duplá **70 cr.** Expedițiunea centrală prin farmacistul Carl Brady, în Kremsier (Moravia.)

Avertisment! Veritabilele picături de Maria-Zell pentru stomac se falsificá și se imităză mult. *Semnul veritabilității* este, că fiecare sticlúță trebuie să fie împachetată în hărtie roșie, *provédutá cu marca de sus* și să aibă *regulele de întrebuintare*, mai observându-se, că este *tipăritá în impriméria lui H. Gusek în Kremsier.*

Hapuri purgative de Maria-Zell.

Aceste hapuri (pilule) care de mulți ani se 'ntrebuintéză cu cel mai bun succes contra lipsei de scaun și la incueri, se falsificá mult. Cumpărătorul să fie atent la marca de mai sus, cum și la subscrierea farmacistului C. Brady, Kremsier Prețul unei cutii 20 cr., 6 cutii 1 fl. Dēcá banii se trimit înainte, se espedéză franco: 1 sul cu 6 cutii 1 fl 20 cr., 2 suluri 2 fl. 20 cr.

Picăturile de Maria-Zell pentru stomac și hapurile purgative de Maria-Zell nu sânt niște lécuri secrete. Descrierea se află în regulele de întrebuintare care se alătură la fiecare sticlá și cutie.

Picăturile de Maria-Zell pentru stomac și hapurile purgative de Maria-Zell se află de vëndare: în *Oradea-mare* la farmaciștii: E. Ember, Lud. Molnár, George Nyiry, Carol Bleyer, Ales. Héringh și la misericordiani, în *Bereyó-Ujfalú* la farm. Geza Tamásy, în *Kis-Marja* la farm. Fr. Gallasy; în *Komádi* la farm. G. Scholtz; în *Salonta* la farm. L. Kovács și Fr. Podráczky.

17-43

Călindarul săptămânei.

Diua sept.	Călindarul vechiu	Calind. nou	Sórele
Dum. fiului	rătăcit Ev. dela Luca c. 15, gl 2, a inv. 2.		res. ap.
Duminecă	28 Cuv. Eftrem Sirul	9 Apolonia	7 15 5 13
Luni	29 Ad most. Par. Ignatie	10 Scolastica	7 14 5 16
Marți	30 † SS. Vas. Gr. și Ioan	11 Eufrosina	7 12 5 17
Mercari	31 SS. Ciril și Ioan	12 Eulalia	7 11 5 19
Joi	1 Mart. Trifon	13 Benedict	7 9 5 21
Vineri	2 (†) <i>Intin.p. Dluí</i>	14 Valentin	7 7 5 22
Sâmbătă	3 St. Simeon	15 Faustín	7 6 5 24

Proprietar, redactor respundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Otto Hügel în Oradea-mare.